

s tvrzenou možností, že by snad výměnkář v jednom měsíci žádal re-lutum a v jiném plnění in natura — což ostatně je již podle obsahu smlouvy nemožné — nebylo třeba se mu zabývat. Rekursní soud tudíž nepochybil, schváliv právní názor exekučního soudu po této stránce.

Čís. 13041.

Žaloba domáhající se proti universálnímu dědici zjištění, že žalobci přísluší nárok »na vyměření a vydání povinného dílu a že žalovaný jest povinen vydati žalobci povinný díl z pozůstalosti«, jest žalobou určovací, nejde-li o zaplacení určité peněžité částky, odpovídající výši povinného dílu.

Jediný dědic ze závěti, jenž neuznal nárok nepominutelného dědice na povinný díl, jest pasivně oprávněn, i před odevzdáním pozůstalosti, k žalobě nepominutelného dědice o zjištění, že má nárok na povinný díl.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1933, R I 1072/33.)

Žalovaný byl v posledním pořízení své manželky Josefiny M-ové, zesnulé dne 29. srpna 1929, ustanoven »universálním dědicem veškerého jmění«. Dne 12. ledna 1932 zemřel otec zůstavitelky Dr. H. a správcem jeho pozůstalosti byl ustanoven žalující spolek. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalující spolek na žalovaném, by bylo uznáno právem, že se určuje, že pozůstalosti po Dr. H-ovi přísluší nárok na vyměření a vydání povinného dílu z pozůstalosti po Josefíně M-ové ve výši příslušející pozůstalému otci a stanovené podle inventáře a že žalovaná strana jest povinna vydati žalující straně pro pozůstalost po Dr. H-ovi povinný díl z pozůstalosti po Josefíně M-ové ve výši příslušející podle zákona pozůstalému otci a stanovené podle pozůstalostního inventáře. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Prvý soud zamítl žalobu pro nedostatek pasivního oprávnění žalovaného k žalobě máje za to, že před odevzdáním pozůstalosti jest žalovati o povinný díl pozůstalost, nikoliv přihlášeného dědice. Jest však dáti za pravdu odvolateli, že tento názor prvního soudu jest ve své všeobecnosti mylný. Pokud se první soud na podporu svého stanoviska dovolává rozhodnutí nejv. soudu čís. 10.755 sb. přehlíží, že toto rozhodnutí mělo jiný skutkový podklad, ano šlo o žalobu o zaplacení peněžité částky odpovídající výši povinného podílu. V souzeném případě však jde o žalobu určovací, což platí též o odstavci 2 žalobního žádání pro jeho všeobecný doslov bez číselného určení povinného dílu, která podle své povahy může směřovati jen proti osobě přihlášeného dědice, jehož dědického práva svým výsledkem se dotýká a v jeho jediné moci jest, by obmezení svého dědického práva ve prospěch nepominutelného dědice uznal. K vůli stručnosti stačí poukázati na odůvodnění rozhodnutí býv. nejv. soudu vídeňského čís. 1795 úř. sb. nová řada svazek XIX. Byla proto žaloba právem podána proti žalované straně jako přihlášenému universálnímu dědici Josefiny M-ové.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody :

Rekursu nelze přiznati oprávnění, neboť napadené usnesení odvolacího soudu odpovídá stavu věci i zákonu a vývody rekursu nebylo vyvráceno. Především jest vytknouti, že nejvyšší soud může přezkoumati usnesení odvolacího soudu jen v otázce pasivní legitimace žalovaného, poněvadž se odvolací soud právě tak jako soud prvé stolice omezil jen na tuto otázku, takže vše, co stěžovatel uvádí mimo rámec této otázky (předčasnost žaloby, nepřijatelnost žaloby určovací, nepřesnost, neurčitost, neúčelnost atd.) musí v tomto období sporu naprosto zůstat bez povšimnutí. Nejvyšší soud souhlasí s názorem odvolacího soudu, že jde tu o žalobu určovací, což platí i o druhém odstavci žalobního žádání přes jeho doslov, který by mohl nasvědčovati opaku, a přes nevhodnou úpravu příslušného odstavce. Jde v podstatě jen o zjištění práva žalující strany na povinný díl z pozůstalosti po Josefině M-ové, k níž se přihlásil žalovaný jako universální dědic ze závěti, a řejde o zaplacení určité peněžité částky odpovídající výši povinného dílu, neboť po příznivém výsledku tohoto sporu bude teprve v řízení pozůstalostním výše povinného dílu vyměřena. Správně usoudil odvolací soud, že skutkový podklad souzeného případu jest jiný, než případ, jehož se týče rozhodnutí nejvyššího soudu č. 10755 sb. n. s., na které se odvolával prvý soud a na které znova se odvolává stěžovatel.

Poněvadž žalovaný jako jediný dědic ze závěti neuznal nárok žalobkyně na povinný díl, byl po právu žalován. Stěžovatel sám si v rekursu odporuje, uváděje, že jest žalován »jako universální dědic pozůstalosti po Josefině M-ové« a že to znamená, že žalována jest vlastně sama pozůstalost, jejímž jediným dědicem žalovaný jest. Ale pak by padaly všechny důvody, kterými stěžovatel se snaží prokázati nedostatek své pasivní legitimace.

Čís. 13042.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 19. prosince 1931, čís. 210 sb. z. a n.).

Stát, používající najatých místností k účelům vyučovacím, nevykonává v nich »povolání« ve smyslu čl. I § 4 (2) zákona.

Slovem »byty« v § 4 odst. (1) čís. 2 zákona nerozumí se jakékoli místnosti, nýbrž jen místnosti určené k bydlení, jichž nájemník užívá buď jen k bydlení, nebo zcela neb z části k výkonu svého povolání.

Jiné místnosti než byty a samostatné provozovny, jež nelze podřaditi pod žádné z ustanovení § 4 zákona, zejména i místnosti najaté pro státní školu, zůstaly i po 1. lednu 1933 pod záštitou zákona na ochranu nájemců podle všeobecných ustanovení §§ 1, 4 a 30 zákona ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1933, R I 1108/33.)